

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

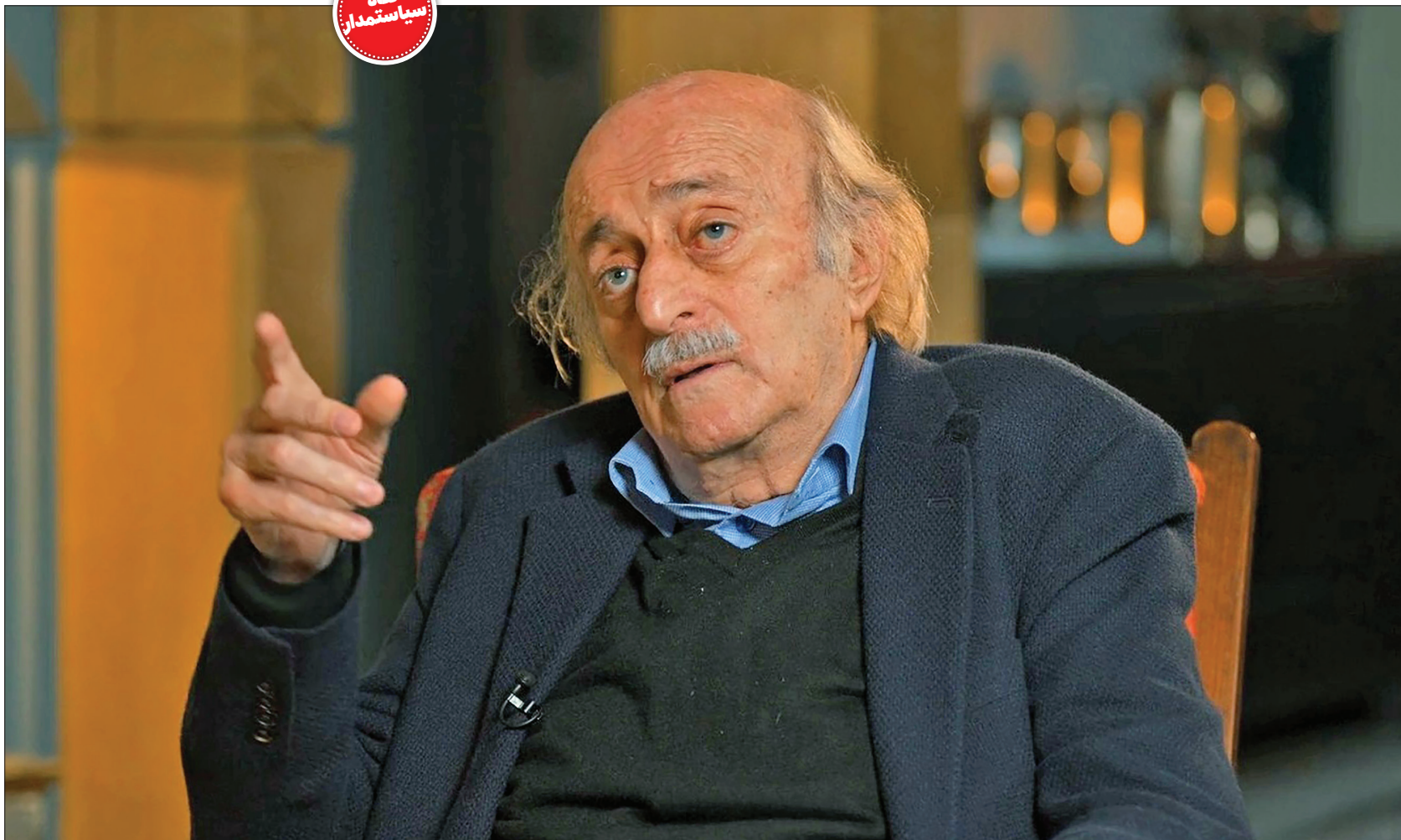
ایران و آمریکا در آستانه توافق؟

رئیس‌جمهور دونالد ترامپ می‌گوید گفت‌وگوهای هسته‌ای با ایران «پیشرفت واقعی» و «پیشرفت جدی» نشان داده است. او یکشنبه گفت: «گفت‌وگوهای خیلی خیلی خوبی با ایران داشته‌ایم. نمی‌دانم در دو روز آینده خبر خوب یا بدی بهتان خواهم داد یا نه، اما احساس می‌کنم احتمالاً خیلی خوب باشد.» سبنا عضدی، کارشناس روابط بین‌الملل به دویچه‌وله می‌گوید: «هم ایالات متحده و هم ایران این مذاکرات را بسیار جدی گرفته‌اند. می‌خواهند به توافق برسند.» به گفته عضدی «کاخ سفید سه مسئله مهم سیاست خار جی دارد: جنگ در اوکراین، جنگ در غزه و برنامه هسته‌ای ایران. توافق با ایران می‌تواند موفقیت بزرگی در سیاست خارجی حساب شود.» به نظر او دولت ایران هم مایل به توافق است. اسرائیل هم بدون رضایت ایالات متحده به ایران حمله نخواهد کرد.

روزنامه ایتالیایی «لا ریپابلیکا» گزارش می‌دهد، بدرالبوسعیدی، وزیر خارجه عمان، پیشنهاد توافق موقتی را داده که اکنون پیش‌نویس‌اش در دست تدوین است. مقام ارشدی در ایالات متحده هم به روزنامه اسرائیلی «اسرائیل هیوم» گفت که درباره امکان توافق موقت صحبت شده است. این اولین بار نخواهد بود که ایالات متحده و ایران توافقی موقت می‌کنند. هر دو طرف پیشتر توافق موقتی را در نوامبر ۲۰۱۳، در ژنو امضا کردند. مذاکرات در ادامه منجر به توافق هسته‌ای ایران، «برنامه جامع اقدام مشترک» یا «برجام» در ۲۰۱۵ شد؛ اما ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در سال ۲۰۱۸ و در دوره اولش، برجام را متوقف کرد. آن زمان، ترامپ گفت می‌خواهد «توافقی بهتر» از توافق سلفش، رئیس‌جمهور باراک اوباما، با ایران حاصل کند. واکنش ایران فاصله‌گرفتن تدریجی از توافق بود. بهروز بیات، فیزیکنان می‌گوید ایران نیاز به راه‌حلی دارد که وجهه‌اش را حفظ کند. بیات به عنوان مشاور بیرونی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کار کرده است و در مسئله برنامه هسته‌ای ایران، کارشناس به حساب می‌آید. از نگاه او، یک گزینه می‌تواند این باشد که ایران با کشورهای خاورمیانه کنسرسیومی تشکیل دهد، با حضور ایران، عربستان سعودی و امارات متحده عربی. این کشورها برای غنی‌سازی اورانیوم با هم کار می‌کنند؛ اما بیات تأکید می‌کند، هنوز معلوم نیست چطور می‌شود چنین الگویی را در عمل پیاده کرد. برای ایران، این ایده، راه‌حلی برای حفظ وجهه خواهد بود. معنای این ایده این خواهد بود که ایران می‌تواند رسماً به غنی‌سازی اورانیوم ادامه دهد، حتی اگر پیاده‌سازی چنین ایده‌ای بعید به نظر برسد.

دول حاشیه خلیج [فارس] هم از گفت‌وگوهای فعلی بین ایران و ایالات متحده دفاع می‌کنند. عضدی می‌گوید: «برای کشورهای منطقه، بسیار مهم است که جنگ جدیدی در خاورمیانه در کار نباشد. هر کس که روی رشد و پیشرفت سرمایه‌گذاری می‌کند، به امنیت و ثبات نیاز دارد.» او با اشاره به حملات به تأسیسات نفت و پتروشیمی آرامکو در سال ۲۰۱۹ می‌گوید: «بعد از آن حملات، ریاض انتظار واکنشی واضح از سوی ایالات متحده به عنوان مهم‌ترین متحدش داشت، اما چنین اتفاقی رخ نداد. عربستان سعودی متوجه شد که روابط راهبردی محکم‌تر با ایران می‌تواند به لحاظ راهبردی برایش مفیدتر باشد.» روابط دوجانبه بین ایران و عربستان سعودی هم در سال‌های اخیر تغییرات بسیار کرده‌اند. در اکتبر ۲۰۲۴، عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران به ریاض، پایتخت سعودی سفر کرد و با محمد بن سلمان، رهبر دوقانونی عربستان سعودی دیدار کرد. در آوریل ۲۰۲۵، بازدید این سفر در سطحی بالا و با سفر شاهزاده خالد بن سلمان آل سعود، وزیر دفاع سعودی و هیئت همراه به تهران انجام شد. آن‌ها با رهبر معظم ایران، آیت‌الله خامنه‌ای دیدار کردند. بعد از سال‌ها تنش، دو رقیب منطقه‌ای تلاش می‌کنند به سمت عادی‌سازی روابط حرکت کنند و حتی برای همکاری نظامی توافق کرده‌اند.

عکس: MiddleEastEye

گفت‌وگویی با **ولید جنبلاط** از رهبران سیاسی دروزی‌های لبنان، درباره چشم‌انداز منطقه

خاورمیانه جدید، تاریک است

نمی‌دانم، واقعاً نمی‌دانم؛ ولی به عنوان یک عرب‌ناسیونالیست قدیمی، باید جولان را برگردانیم و آزاد کنیم. جولان در اشغال است. آیا این مسئله در دیدار ترامپ، محمد بن سلمان و شرع مطرح شده؟ نمی‌دانم.

❖ **پدر الشرع اهل جولان است. اسمش الجولانی بود.**

بله. بله. بله.

❖ **در دیدارهایتان با او، درخواست تضمین مشخصی برای دروزی‌های سوریه داشتید؟ و آیا او به شما چنین تضمینی داد؟**

من به دمشق رفتم تا به دروزی‌های لبنان، سوریه و اسرائیل بگویم که من مشروعیت حاکم دمشق را به رسمیت می‌شناسم. من به جبل دروز رفتم نه به جبل عرب. به دمشق رفتم. ما داریم با او کار می‌کنیم تا راهی پیدا کنیم که مردان مسلح دروزی و افسران سابق‌شان را در ساختار جدید وارد کنیم. البته به تدریج. این تنها راهی است که می‌شود برخی از نگرانی‌های دروزی‌ها را رفع کرد و فکر می‌کنم بهترین راه رفع نگرانی علوی‌ها هم همین است. کردها مسئله دیگری هستند.

❖ **اسرائیل وانمود می‌کند که محافظ دروزی‌ها در جنوب اسرائیل...**

نمی‌خواهیم. محافظت آن‌ها رانمی‌خواهیم و به لحاظ تاریخی هم که صحبت کنیم، اسرائیل از هیچ کس محافظت نکرده است. پس بگذارد این احساسات خوب‌شان نسبت به ما را برای خودش نگه دارند. ما این احساسات خوب‌شان نسبت به خودمان رانمی‌خواهیم.

❖ **اما آیا در میان دروزی‌های سوریه حمایتی از اسرائیل هست؟**

رهبر معنوی دروزی‌های اسرائیل، شیخ طریف، یک بار ادعا کرد که می‌خواهد از دروزی‌ها حفاظت کند. حالا اما به نظر من از این موضع چند قدم عقب‌نشسته است. او متوجه مسئله بزرگ‌تر شده است. ضمن اینکه شیخ طریف هم نمی‌تواند رفتار اسرائیل را کنترل کند یا از طرفش تصمیم بگیرد. کوچک‌تر از آن است که بتواند چنین کند.

❖ **چرا دروزی‌ها حتی قبل از تشکیل اسرائیل، با صهیونیست‌های پیمان داشتند؟** **خب این معروف است که حتی امروز هم می‌گویند، دروزی‌ها در میدان نبرد بایهودی‌ها برابرنند اما وقتی پای حقوق شهروندی‌شان وسط بیاید عرب می‌شوند. علیه‌شان مثل همه شهروندان غیریهودی، تبعیض اعمال می‌شود. چرا این پیمان را بستند؟**

رابطه‌ای قدیمی است که بین آژانس یهود و برخی حلقه‌های دروزی و برخی شیوخ دروزی برقرار شد. این رابطه به اواخر دهه ۱۹۴۰ برمی‌گردد و بعد هم ادامه پیدا کرد. بعد اسرائیل تأسیس شد. بعد قانونی در سال ۱۹۵۶ تصویب شد که در آن دروزی‌ها، چرکس‌ها و بدوی‌ها موظف شدند در ارتش

را انجام می‌دهد؟

برای مردم سوریه عالی است که بعد از آن سال‌ها و دهه‌های طولانی ظلم، تحریم‌ها برداشته می‌شود. حرکتی عالی نسبت به احمدالشرع است و همین‌طور نشانه‌ای است از اینکه سوریه متحد خواهد ماند. کاری که محمد بن سلمان کرد و فکر می‌کنم به همکاری ترک‌ها سوریه جدیدی ایجاد کردند؛ اتفاقی که افتاد حرکت بسیار مهمی بود.

❖ **برای لبنان هم خیلی مهم خواهد بود. اینطور نیست؟**

البته. البته که ما هم باید از این وضعیت استفاده کنیم ولی همان‌طور که سوری‌ها هنوز قلمروی تحت اشغال دارند، یعنی در جولان، ما هم هنوز قلمرویی تحت اشغال اسرائیل داریم. در بخشی از جنوب لبنان، اما من فکر می‌کنم حالا خاورمیانه جدید دارد شکل می‌گیرد. دارد شکل محکمی می‌گیرد. ما هم باید بدانیم چطور از این فرصت استفاده کنیم.

❖ **این خاورمیانه جدید چه شکلی دارد؟**

تاریک است. همان‌طور که در مسئله فلسطین می‌بینید. من فکر می‌کردم ترامپ حرفی در باره فلسطین بزند. اوست که روی به اصطلاح توافقات ابراهیم اصرار دارد. هنوز هیچ حرفی نزده است. توافقات ابراهیم در واقع چیزی شبیه به ابتکار بیروت است. اگر به ابتکار بیروت در سال ۲۰۰۰ برگردید، می‌بینید که زمین در مقابل صلح مطرح شده است اما دیگر زمینی وجود ندارد. تنها سزمین کمی در کرانه باختری هست. صلحی در کار نیست. فقط نابودی و تخریب نظام‌مند غزه است و مشابهش هم در کرانه باختری رخ می‌دهد. چرا ترامپ نمی‌تواند این فرایند را متوقف کند؟ این مسئله بزرگی است.

❖ **تا اینجا دوبار از الشرع نام بردید. نظر شما درباره او چیست؟**

فکر می‌کنم خیلی باهوش است. می‌داند چه می‌خواهد: سوریه متحد. البته دارد تلاش می‌کند برخی نگرانی‌ها را در داخل سوریه برطرف کند. برخی از این نگرانی‌ها قابل فهم است، برخی دیگر نه. به هر حال این رژیم جدید سوریه است. رژیمی جدید است و یادتان نرود که او دارد بر سوریه‌ای حکومت می‌کند که ۵۳ سال گذشته اسدها بر آن حکومت می‌کردند. وقتی می‌گویید اسدها، یعنی حمه، یعنی حمص، یعنی حلب، یعنی صیدنایا. دوره‌هایی تاریک از تاریخ معاصر سوریه. تا الان الشرع خوب عمل کرده است: گرچه مشکلات کوچکی هم بوده‌اند.

❖ **در لاذقیه؟**

بله؛ اما فراموش نکنید، او هنوز نتوانسته همه کسانی را که مسئول شکنجه مردم سوریه توسط اسد بودند، پیدا کند و به زندان بیاورد.

❖ **فکر می‌کنید او در ازای رفع تحریم‌ها چه امتیازاتی به ترامپ داده است؟**

روح‌اله نخعی

خبرنگار گروه بین‌الملل

صحنه سیاست لبنان، صحنه‌ای مذهبی و در امتداد آن، قومی و قبیله‌ای است. گروه‌های مذهبی مختلف، ساختارهای سیاسی خود را دارند. قدرت هم، شبیه به عراق، بین آن‌ها تقسیم شده است. در چنین ساختاری، افراد و بعضاً خاندان‌ها، اهمیتی جدی پیدا می‌کنند. در چنین فضایی است که این شوخی در لبنان معروف می‌شود: «به رئیس پارلمان در آمریکا می‌گویند Speaker of the house، در ایران می‌گویند رئیس مجلس و در لبنان می‌گویند نبیه بری.» ولید جنبلاط، در این صحنه سیاسی، چهره‌ای کلیدی در میان دروزی‌هاست. پدرش کمال جنبلاط، از رهبران سیاسی ارشد دروزی و بنیان‌گذار حزب سوسیالیست ترقی‌خواه بود. ولید در سال ۱۹۸۱ میلادی ریاست حزب را از پدرش به ارث برد و در سال ۲۰۲۳، آن را به پسرش، تیمور واگذار کرد. به رغم این شبه‌بازنشستگی خودخواسته، او همچنان جایگاه مهمی در صحنه سیاست دارد و مهم‌تر از آن، به عنوان سیاستمداری کهنه‌کار که دهه‌ها در سطح اول سیاست لبنان نقش‌آفرینی کرده، نظرگاه منحصربه‌فردی برای تحلیل منطقه دارد. ولید جنبلاط ۷۵ ساله اما الان از آن نظرگاه، چندان تصویر امیدوارکننده‌ای برای آینده منطقه نمی‌بیند و این را در گفت‌وگویی با «میدل‌ایست‌آی» تبیین می‌کند. هرچند تلاش می‌کند و اصرار دارد که همچنان امیدوار است، اما وقتی پای تحلیل واقعیت به میان می‌آید، به نظر می‌رسد، در مقابل ناخوشایندی‌های مداوم در این منطقه و نیز در مقابل چشم‌انداز تداوم آن‌ها، سپرانداخته است. روایت او از نقش‌آفرینی ایالات متحده، غرب، اسرائیل، اعراب و حتی ترکیه در منطقه، خوش‌بینی چندانی به همراه ندارد. درباره خود لبنان نگرانی‌هایش را دارد و فاصله زیادی بین ایده‌آل‌های خود و واقعیت‌های جاری می‌بیند. تحولات اخیر منطقه را هم، برخلاف بسیاری دیگر، بنیادین نمی‌بیند. شاید اوج نمود امیدی که از آن صحبت می‌کند در تکرار عباراتی مثل این است که «نمی‌دانم»، «شاید»، «تردید دارم». ترجمه این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

❖ **از اینجا شروع کنیم که ترامپ در موضع‌گیری عجیبی اعلام کرد که تحریم‌ها علیه سوریه را رفع می‌کند. آیا آمریکا یک بار هم که شده دارد کار درست**